

ประวัติหมู่บ้าน

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ ๖

ตำบลสะอาดสมบูรณ์
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

หมู่บ้านสะอาดสมบูรณ์

หมู่ที่ 6 ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ความเป็นมาของหมู่บ้านสะอาดสมบูรณ์

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 เดิมชื่อ **"บ้านหนองบัว"** เหตุที่มีชื่อหนองบัว เพราะชาวบ้านย้ายถิ่นฐานมาตั้งรกรากอยู่ใกล้กับหนองน้ำมีชื่อว่า **"หนองบัว"** ผู้นำจึงได้ตกลงกันตั้งชื่อหมู่บ้านเรียกตามชื่อหนองน้ำ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นทางการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2485 เป็นต้นมามีชื่อว่า **"บ้านสะอาดสมบูรณ์"** ได้ก่อตั้งครั้งแรก ปี พ.ศ. 2440 มีผู้ก่อตั้งครั้งแรกได้อพยพมาทั้งหมด 5 ครอบครัว มาตั้งรกรากอยู่รวมกันซึ่งลักษณะพื้นที่ของหมู่บ้านเป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งเหมาะแก่การทำไร่ ทำนา จึงได้ตั้งรกรากอยู่ที่นี้จนถึงปัจจุบัน และมีนายอนุโลม พรหมทอง เป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 คนปัจจุบัน

รูปภาพที่ 1 : บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 สภาพภูมิศาสตร์/ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 มีลักษณะภูมิอากาศร้อนชื้นจะมีอยู่ 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว สภาพพื้นที่ทั่วไปของพื้นที่บ้านแมต เป็นที่ราบลุ่มดินร่วนปนทราย จึงเหมาะแก่การเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ โดยมีแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ใช้ร่วมกันกับหมู่บ้านใกล้เคียง จำนวน 7 แห่ง คือ (1) หนองแซ้ (2) หนองข่า (3) หนองแพก (4) หนองสองห้อง (5) หนองบัว (6) หนองยศ (7) หนองพอก ที่ชาวบ้านส่วนมากได้อาศัยในการทำการเกษตรเลี้ยงสัตว์ และเป็นแหล่งอาหารให้กับชาวบ้าน

3. ลักษณะประชากร/โครงสร้างประชากรและครัวเรือน

ประชากรทั้งหมด (จากสำนักงานการทะเบียน เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2568) ประชากร 857 คน แยกเป็น ชาย 411 คน หญิง 446 คน

ประชากรแยกตามช่วงอายุ ดังนี้

อายุ (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
อายุ 0-4	8	7	15
อายุ 5-9	23	18	41
อายุ 10-14	25	21	46
อายุ 15-19	24	20	44
อายุ 20-24	26	22	48
อายุ 25-29	25	40	65
อายุ 30-34	28	38	66
อายุ 35-39	33	30	63
อายุ 40-44	24	25	49
อายุ 45-49	29	31	60
อายุ 50-54	33	36	69
อายุ 55-59	32	37	69
อายุ 60-64	30	37	67
อายุ 65-69	23	31	54
อายุ 70-74	19	23	42

อายุ (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
อายุ 75-79	16	26	42
อายุ 80-84	6	17	23
อายุ 85-89	5	7	12
อายุ 90-94	1	0	1
อายุ 95-99 ปีขึ้นไป	1	1	2
รวม	411	446	857

ตารางที่ 1 : ตารางช่วงอายุประชากรบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 (ข้อมูลสำนักการบริหารทะเบียน เดือน กรกฎาคม ปี 2568)

4. เศรษฐกิจภายในชุมชน

4.1 อาชีพ

ชาวบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ ทำไร่-ทำนา ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่นาของตนเอง และในการทำนาในพื้นที่ปัจจุบันยังมีการจ้างแรงงานมาช่วยด้วย เช่น มีการจ้างไถอยู่ประมาณไร่ละ 200-250 บาท ถ้ามีการไถพร้อมปั้นด้วยจะอยู่ที่ประมาณ 250-300 บาท ค่าจ้างแรงงานปักดำจะอยู่ที่วันละ 350-400 บาท/วัน ถ้าเป็นการเหมาปักดำจะอยู่ที่ประมาณไร่ละ 1,500-1,600 บาท (แล้วแต่ว่าจะปักดำเสร็จกี่วัน) ส่วนการเก็บเกี่ยวข้าวปัจจุบันนิยมใช้รถเกี่ยว ค่าจ้างจะอยู่ที่ประมาณไร่ละ 650-700 บาท ถ้าใช้กำลังคนเก็บเกี่ยวจะอยู่ที่ประมาณ วันละ 350-400 บาท ซึ่งแรงงานที่จ้างก็ส่วนมากจะเป็นคนในหมู่บ้าน นอกจากนั้นก็จะมีรับราชการ พนักงานบริษัท และรับจ้างทั่วไป

รูปภาพที่ 3 : รูปภาพการประกอบอาชีพหลัก “เกษตรกรรม (ทำนา)”

รูปภาพที่ 4 : การประกอบอาชีพเสริม (เลี้ยงโค กระบือ)

การเลี้ยงสัตว์ของชาวบ้านส่วนมากจะนิยมเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ ฯลฯ เพื่อบริโภคในครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของรัชกาลที่ 9 นอกจากนั้นยังมี เลี้ยงโค-กระบือ ไก่ไข่ สุกร ฯลฯ บ้างเพราะมีพื้นที่เหมาะแก่การเลี้ยง เพราะแต่ละครัวเรือนจะมีพื้นที่ที่ว่างเว้นจากการทำนา เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่ทำรายได้ ให้กับประชาชนอีกอาชีพ

4.2 รายได้

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 เป็นหมู่บ้านที่สถานะทางเศรษฐกิจปานกลางถึงดีมากโดยมีเพียงส่วนน้อย ที่มีฐานะพอกินแต่ไม่ถึงกับยากจน ซึ่งชาวบ้านมีรายรับตามช่วงรายรับของครัวเรือนจะอยู่ที่ประมาณ 180,001 - 360,000 บาท/ปี อีกทั้งชาวบ้านยังมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ตระหนักรู้ ลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและสามารถวางแผนการออมเงินได้

4.3 สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ 6 เป็นหมู่บ้านที่มีการรวมกลุ่มกันของกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้นำชุมชน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องราวของกันและกัน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้อีกทางให้กับครอบครัว โดยการรวมตัวกันขึ้นมาเพื่อผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ ไว้ใช้ในชุมชนตามงานบุญประเพณีต่างๆ หรือจำหน่ายเพิ่มรายได้ อาทิเช่น การผลิตน้ำยาล้างจานจากมะกรูด มะนาว เป็นต้น

รูปภาพที่ 5 : สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน (น้ำยาล้างจาน)

5. การศึกษา

ชาวบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 ส่วนใหญ่ในสมัยก่อนแต่เดิมไม่ค่อยได้รับการศึกษา เหตุจากไม่มีสถานที่เรียนหนังสือหรือสถานที่เรียนได้อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน จึงไม่ค่อยมีคนสนใจที่จะศึกษาเล่าเรียนเท่าไร ในสมัยก่อน ต่อมาปัญหานี้ก็เริ่มหายไปเนื่องจากทางราชการได้จัดตั้ง **"โรงเรียนบ้านแมตวิทยาคาร"** (เดิมชื่อโรงเรียนแมต) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2457 โดยใช้ศาลาวัดอรุณสวัสดิ์เป็นอาคารเรียนในตอนนั้นมี **"พระภิกษุเทศาภิบาลสงคราม"** เป็นครูใหญ่และเป็นครูคนเดียว ทำหน้าที่สอนนักเรียนเปิดทำการสอนระดับประถมศึกษา ป.1-3 ในตอนนั้น ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ใช้ร่วมกันของบ้านแมต ทั้ง 3 หมู่บ้าน (หมู่ 3, หมู่ 4, หมู่ 5 และหมู่ 6)

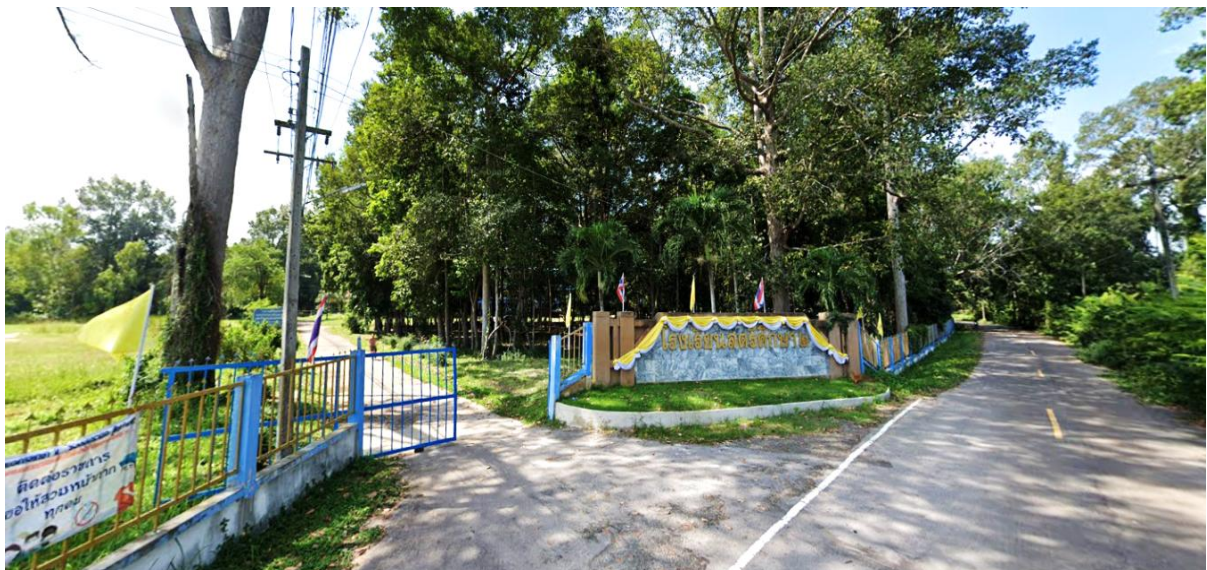
รูปภาพที่ 6 : โรงเรียนบ้านแมตวิทยาคาร

โรงเรียนสตรีศึกษา 2 เป็นโรงเรียนสาขาของโรงเรียนสตรีศึกษา การก่อตั้งระบุอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาในระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) และแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมของจังหวัดร้อยเอ็ด (school Mapping) เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2536 ทางอำเภอเมืองร้อยเอ็ดได้เห็นชอบและยินยอมให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่หมู่บ้านสะอาดสมบูรณ์ ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดย

ได้รับอนุมัติจัดตั้งเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2537 และเริ่มทำการสอนมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อปีการศึกษา 2537 และเปิดทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา 2540 เป็นต้นมา

"วันสถาปนา วันที่ 19 มกราคม 2537" กรมสามัญศึกษาอนุมัติให้เปิดทำการสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (แบบสหศึกษา) ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 3 ห้องเรียน ได้รับอนุมัติประกาศจัดตั้งโรงเรียนสตรีศึกษา 2 สังกัดกองการมัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2539 และกรมสามัญศึกษาอนุมัติให้เปิดทำการสอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2540 ได้เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2539 โดยมี นางสาวเบญจวรรณ เชิงสะอาด ผู้ดูแลโรงเรียนสาขา เป็นผู้บริหารโรงเรียนคนแรกเพื่อเป็นการรวมจิตใจนักเรียน ครู-อาจารย์ และบุคลากรโรงเรียนสตรีศึกษา 2 ให้เป็นหนึ่งเดียวร่วมสร้างสรรค์สถาบันให้เจริญก้าวหน้าสืบไป จึงกำหนดเอาวันที่ 19 มกราคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนา โรงเรียนสตรีศึกษา 2

รูปภาพที่ 7 : โรงเรียนสตรีศึกษา 2

6. ศาสนาวัฒนธรรมและประเพณี

6.1 ศาสนา

ชาวบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ 6 นับถือศาสนา “พุทธ” ทั้งหมู่บ้านปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนามีศาสนสถาน ได้แก่ “วัดบ้านสะอาดสมบูรณ์” และ “วัดหนองหญ้าไซร์” ซึ่งเป็นที่อยู่ของภิกษุและประกอบศาสนกิจของพุทธศาสนิกชนภายในวัดจะมีศาลาการเปรียญ กุฏิ ซึ่งใช้สำหรับประกอบศาสนพิธีต่างๆ เช่น การเวียนเทียน การสวดพุทธมนต์ การทำสมาธิ เป็นต้น

วัดโดยส่วนใหญ่นิยมแบ่งเขตภายในวัดออกเป็นสองส่วน คือ พุทธาวาส และสังฆาวาส โดยส่วนพุทธาวาสจะเป็นที่ตั้งของสถูปเจดีย์ อุโบสถ สถานที่ประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และส่วนสังฆาวาสจะเป็นส่วนกุฏิสงฆ์สำหรับภิกษุ สามเณร จำพรรษา และในปัจจุบันจะเพิ่มส่วนฌาปนสถานเข้าไปด้วยเพื่อประโยชน์ในด้านการประกอบพิธีทางศาสนาของชุมชน เช่น การฌาปนกิจศพ โดยในอดีตส่วนนี้จะเป็นป่าช้า ซึ่งอยู่ติดหรือใกล้วัด ตามธรรมเนียมของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มฌาปนสถานในวัดพุทธศาสนาในประเทศไทยจะตั้งอยู่บนพื้นที่ๆ เป็นป่าช้าเดิมหรือที่สาธารณะประโยชน์

รูปภาพที่ 8 : วัดบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 ต.สะอาดสมบูรณ์ อ.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

รูปภาพที่ 9 : วัดป่าหนองหญ้าไซ บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 ต.สะอาดสมบูรณ์ อ.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

6.2 ประเพณีและความเชื่อ

ลักษณะทางสังคมของบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 จัดว่าเป็นสังคมแบบเครือญาติมีการปลูกบ้านในบริเวณใกล้เคียงกันที่มีรั้วรอบติดกัน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การร่วมมือ ความสามัคคีในชุมชน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีวิถีชีวิตชนบท

(1) **ประเพณี** สำคัญของหมู่บ้านสะอาดสมบูรณ์

ประเพณีบุญเดือนสาม (บุญข้าวจี่) (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ของทุกปี) จะมีการตักบาตรเทโวรอบพระอุโบสถ โดยส่วนมากจะปฏิบัติกันที่วัดอรุณสวัสดิ์ ซึ่งจะมีการจำศีลภาวนาเป็นเวลา 7 วัน ซึ่งจะมีพระสงฆ์และประชาชนทั่วไปจากหมู่บ้านต่างๆ เข้าร่วม เมื่อถึงวันเพ็ญหรือวันเพ็ญเดือนสาม

จะมีการทำบุญข้าวจี และบุญมาฆบูชาการทำบุญข้าวจีจะเริ่มตอนเช้า โดยใช้ข้าวเหนียวปั้นใส่น้ำอ้อยนำไปจี่บนไฟอ่อนแล้วชุบด้วยไข่ เพื่อนำไปใส่บาตรถวายพระสงฆ์

ประเพณีบุญผะเหวด (บุญเดือนสี่) ที่ชาวบ้านมีการแห่ผะเหวด มีการกินข้าวปุ้น (ขนมจีน) พร้อมฟังเทศน์แห่กัณฑ์หลอน ซึ่งจะมีการประดับตกแต่งวัดด้วยดอกสะแบง และธงไชยมงคล ที่สืบทอดมาจากโบราณของพุทธศาสนิกชนคนอีสาน

ประเพณีวันสงกรานต์ ถือเป็น วันปีใหม่ของไทย ที่คนไทยยึดถือสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ซึ่งจะปฏิบัติการในครอบครัวโดยจะมีการใช้น้ำเป็นองค์ประกอบหลักในพิธี เนื่องจาก การคำนวณทางดาราศาสตร์ที่พระอาทิตย์เคลื่อนเข้าสู่ราศีเมษ ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน จึงใช้น้ำมารดให้แก้กันเพื่อความสดชื่นในหน้าร้อนนั่นเอง โดยหลักๆ แล้ว จะมีพิธีสงกรานต์ คือ การสงฆ์น้ำพระ ทั้งที่บ้าน และที่วัด เพื่อความเป็นสิริมงคล รวมถึงการทำบุญตักบาตรไหว้พระ การรดน้ำ เป็นการอวยพรปีใหม่ให้กันและกัน และการรดน้ำผู้ใหญ่เป็นการไปอวยพรให้ผู้ใหญ่ที่เคารพ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์

บุญบวช เป็นบุญประเพณีที่มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล หลังจากที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ได้มีการเผยแผ่พระธรรมที่พระองค์ได้ตรัสรู้มาให้แก่คนทั่วไปได้รับรู้ ซึ่งก็มีผู้ที่มีดวงตาเห็นธรรมและขอมาปฏิบัติเช่นเดียวกับพระองค์ ถือเป็นการขอบวชนั่นเอง "ประเพณีการบวช" ถือเป็นประเพณีที่เคร่งครัด เชื่อว่าการบวชสามารถอบรมให้เป็นคนดีได้ ผู้ชายเมื่ออายุ 20 ปีขึ้นไป มักจะบวชเรียน ก่อนเข้าพรรษา (แรม 1 ค่ำ เดือน 8) ผู้ชายจะเข้าพิธีบวชพร้อมๆ กัน และประเพณีการบวชจะมีการกวนขนมชนิดหนึ่งคือ "บานูนม" เป็นขนมที่ต้องมีในงานบวช "การบวช" นิยมบวชตามประเพณีในช่วงก่อนวันเข้าพรรษา เพื่อที่จะได้สามารถอยู่ศึกษาพระธรรมตลอดจนระยะเวลาเข้าพรรษา ประมาณ 3 เดือน ก็จะลาสิกขาเมื่อพ้นวันออกพรรษาแล้ว แต่ถ้าบวชต่อไปก็ได้แล้วแต่ความสะดวก หากไม่ได้บวชในช่วงตามประเพณีระยะเวลาในการบวชขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้บวชเช่นกัน โดยส่วนใหญ่จะประมาณ 15 วัน หรือ 1 เดือน

รูปภาพที่ 10 : บุญประเพณีบุญบวช

ประเพณีบุญเข้าพรรษา (บุญเดือนแปด) เป็นบุญประเพณีที่เมื่อถึงวันเพ็ญเดือนแปดชาวบ้าน

จะต้องนำดอกไม้ธูปเทียน พร้อมข้าวปลาอาหารมาทำบุญตักบาตรที่วัด และรับศีลฟังธรรมเทศนาขอพรจาก พระสงฆ์ พอถึงตอนบ่ายจะนำสบงจีวร ผ้าอาบน้ำ เทียนพรรษา และดอกไม้ธูปเทียนมาถวาย พระภิกษุที่วัด แล้วรับศีลฟังธรรมพระเทศนาพรมน้ำมนต์เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ตกตอนเย็นของวันเดียวกันชาวบ้านจะนำ ดอกไม้ธูปเทียนมารวมกันเพื่อรับศีล และเวียนเทียนจนครบสามรอบ จากนั้นจะแยกกันกลับบ้าน ส่วนผู้ที่มี ศรัทธาแก่กล้าก็จะพากันรักษาศีลแปดจนถึงเช้าวันรุ่งขึ้น ซึ่งเป็นวันแรมหนึ่งค่ำเดือนแปด อันเป็นวันเข้าพรรษา ซึ่งพระภิกษุจะต้องจำพรรษาในวัดของตนเป็นเวลาสามเดือน

รูปภาพที่ 11 : บุญประเพณีบุญเข้าพรรษา (บุญเดือนแปด)

บุญข้าวประดับดิน (บุญเดือนเก้า) ประเพณีคนอีสาน ที่จัดขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ที่ล่วงลับ

ไปแล้ว และสัตว์นรกหรือเปรต ประเพณีบุญข้าวประดับดิน บุญเดือนเก้า เป็นอีกหนึ่งประเพณีที่สืบทอดกันมา ในภาคอีสาน โดยบุญข้าวประดับดิน เป็นงานประเพณีที่ถูกจัดขึ้นในวันแรม 14 ค่ำ เดือนเก้าของทุกๆ ปี

ประเพณีบุญข้าวสาก (บุญเดือนสิบ) เป็นประเพณีการทำบุญที่จัดขึ้นในทุกๆ ปี เพื่ออุทิศส่วน

กุศลให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว และเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับสัตว์นรกหรือเปรต นิยมทำในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 เป็นประจำทุกปีของประเพณีสิบสองเดือน หรือ **"ฮักสิบสอง"** (ฮัก มาจากคำว่า จาริต ฮักสิบสอง คือ จาริต ประเพณีสิบสองเดือน) ของชาวอีสาน

รูปภาพที่ 12 : บุญประเพณีบุญข้าวสาก (บุญเดือนสิบ)

ประเพณีบุญออกพรรษา (เดือนสิบเอ็ด) ในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 1 พระสงฆ์จะไปรวมกันที่อุโบสถ เพื่อแสดงอาบัติต่อกัน จากนั้นจะทำวัตรและทำปวารณาแทนการสวดปาฏิโมกข์ "ปวารณา" คือ พิธีกรรมทางศาสนาที่สงฆ์ยอมให้อภัยต่อกันแล้วพักจากการปวารณาจะทำในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 11 ส่วนชาวบ้านก็จะเตรียมข้าวปลาอาหาร เพื่อให้ทำบุญตักบาตรที่วัดในตอนรุ่งเช้าและถวายผ้าจ่านำพรรษาแด่ภิกษุสามเณร ตอนค่ำชาวบ้านก็จะไปเวียนเทียนที่วัดกัน

รูปภาพที่ 13 : ประเพณีออกพรรษา (บุญเดือนสิบ) กวนข้าวทิพย์, ข้าวมรุปายาส

ประเพณีบุญกฐิน (บุญเดือนสิบสอง) "กฐิน" เป็นชื่อเรียกผ้าไตรจีวรที่พระพุทเจ้าทรงอนุญาตให้พระภิกษุผู้อยู่จำพรรษาครบ 3 เดือน สามารถรับมานุ่งห่มได้ โดยคำว่า การทอดกฐิน หรือการกรานกฐิน จัดเป็นกิจกรรมทางพระวินัยที่พระภิกษุสงฆ์พึงกระทำร่วมกัน เป็นสังฆสามัคคีภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ พระสงฆ์สามารถกระทำสังฆกรรมนี้ได้นับแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ไปจนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 เท่านั้น ระยะเวลานี้เรียกว่า "กฐินกาล" คือระยะเวลา ทอดกฐิน หรือ เทศกาลทอดกฐิน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะสงฆ์ และอนุเคราะห์ภิกษุผู้ทรงคุณที่มีจีวรชำรุด ดังนั้น กฐินจึงจัดเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังฆกรรมของพระสงฆ์โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาช้านาน

รูปภาพที่ 14 : ประเพณีบุญกฐิน (บุญเดือนสิบสอง)

(2) **ความเชื่อ** นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งหมู่บ้านดอนทอง ชาวบ้านจะมีความเชื่อกับสิ่งที่ไม่มีตัวตน หรือไม่สามารถสัมผัสได้ เช่น เชื่อในเรื่องของไสยศาสตร์ เชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลัง เชื่อในเรื่องการบูชาศาล ปู่ตาต่างๆ และเชื่อในเรื่องของเทพ เทวดา เจ้าที่ เจ้าทาง อาทิเช่น **เดื่อนศา** ความเชื่อเกี่ยวกับ "**บุญเลี้ยงบ้าน (เลี้ยงผีปู่ตา)**" เชื่อในผีบรรพบุรุษของชุมชน (บ้าน) เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ให้ความคุ้มครองดูแลรักษาบ้านให้ปลอดภัย ร่มเย็น หากไม่เลี้ยงบ้านจะเกิดภัยพิบัติ **เดื่อนเจ้า** ความเชื่อเกี่ยวกับการบูชา "**ตาแฮก (ผีตาแฮก)**" ก่อนถึงฤดูทำนาและช่วงฤดูเก็บเกี่ยว จะมีการนำอาหารคาวหวานไปเลี้ยงตาแฮก ซึ่งชาวบ้านมีความเชื่อว่า ถ้าเลี้ยงผีตาแฮกพอลงฤดูทำนาจะได้ผลผลิตสูง และเป็นการขออนุญาตการทำนา และการเลี้ยงศาลปู่ตาปู่เส ที่ชาวบ้านมีความเชื่อว่าท่านได้ปกป้องรักษาคนในชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุข อีกทั้งถ้ามีลูกหลานในหมู่บ้านจะไป สอบราชการหรือเข้าทำงานใหม่ๆ จะมีการไปขอพรให้สอบได้ให้ทำงานด้วยความราบรื่น ซึ่งในปัจจุบัน ชาวบ้านก็ยังปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้

รูปภาพที่ 15 : สถานที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน

6.3 ปรากฏการณ์บ้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งหมู่บ้านกาหลงขึ้นมา ชาวบ้านก็มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งของต่างๆ เพื่อนำมาใช้ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเกิดเป็นภูมิปัญญาประจำท้องถิ่นของหมู่บ้านกาหลง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการทำประดิษฐ์อุปกรณ์ต่างๆ ในการทำมาหากิน อาทิเช่น การทำน้ำยาล้างจานจากมะกรูด มะนาว ตะไคร้ การนำไม้ไผ่ที่มีอยู่ในชุมชนมาสานจักสานเปลงไว้นอนพักผ่อน การสานตะกร้า ไม้ไผ่ไว้ใช้ในครัวเรือน การสานที่ดักจับปลา การทำธุงใยแมงมุม ฯลฯ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่นถือเป็นมรดกตกทอดสู่ลูกหลาน เป็นต้น

ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีการนำเอาสมุนไพร พืช ผัก ชนิดต่างๆ ที่สามารถหาได้จากชุมชนมาสกัดเป็นยาสมุนไพรรักษาโรคภัยไข้เจ็บ อีกทั้งยังมีปราชญ์ชาวบ้านในด้านการรักษาด้วยวิธีดั้งเดิม รักษาด้วยสมุนไพร อาทิเช่น หมอเป่าน้ำมันห้ามเลือด หมอเป่าตาแดง หมอเป่าถอนพิษงูพิษไฟ หมอสูตรขวัญพิธีต่างๆ สวดสะเดาะเคราะห์ เป็นต้น

7. แหล่งน้ำ

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 มีแหล่งน้ำอยู่ด้วยกัน 7 แห่ง ได้แก่ **"หนองแก้ว"** เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กมีเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ ชาวบ้านส่วนมากใช้ทำการเกษตร (ทำนา,ทำไร่) เลี้ยงสัตว์ **"หนองท่า"** เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ เป็นแหล่งน้ำที่ชาวบ้านส่วนมากใช้ทำการเกษตร (ทำนา,ทำไร่) เลี้ยงสัตว์ และเป็นแหล่งหาอาหารของชาวบ้าน **"หนองแฝก"** แหล่งน้ำขนาดเล็กมีเนื้อที่ประมาณ 3 งาน ชาวบ้านส่วนมากใช้ทำการเกษตร (ทำนา,ทำไร่) เลี้ยงสัตว์ **"หนองสองห้อง"** เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กมีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ 2 งาน ที่ชาวบ้านส่วนมากใช้ทำการเกษตร (ทำนา,ทำไร่) เลี้ยงสัตว์ **"หนองบก"** เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กมีเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ 67 ตารางวา ที่ชาวบ้านส่วนมากใช้ทำการเกษตร (ทำนา,ทำไร่) เลี้ยงสัตว์ **"หนองพอก"** เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กมีเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ 48 ตารางวา ที่ชาวบ้านส่วนมากใช้ทำการเกษตร (ทำนา,ทำไร่) เลี้ยงสัตว์ และ **"หนองบัว"** เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่มีเนื้อที่ประมาณ 17 ไร่ 1 งาน 76 ตารางวา เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาผิวดินให้กับประชาชนได้ใช้อุปโภคบริโภค

รูปภาพที่ 16 : หนองบัว (หนองน้ำที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาผิวดิน)

8. การคมนาคม

8.1 การเดินทาง

ชาวบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 ในสมัยก่อนในการเดินทางจะเดินด้วยเท้าเป็นส่วนมาก ถ้าครวเรือนไหนที่พอมีฐานะก็จะใช้เกวียนในการเดินทางสัญจรไป-มา โดยใช้ โค-กระบือในการลากหรือ

ขับเคลื่อน ต่อมาในปัจจุบันชาวบ้านได้เปลี่ยนค่านิยมตามกาลเวลาในการใช้พาหนะในการเดินทางใหม่ มาเป็นใช้รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ ฯลฯ แทนการใช้เกวียนเพราะมีความคล่องตัวสูงสะดวกสบายกว่า

สมัยก่อน สภาพเส้นทางถนนที่ใช้ในการเดินทางสัญจร ส่วนมากจะเป็นถนนดินปนทราย พอถึงช่วงฤดูฝนทำให้ถนนและเป็นโคลน เป็นหลุม เป็นบ่อ ยากต่อการสัญจร ปัจจุบันสภาพเส้นทางหลักในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กครบทุกเส้นทางภายในหมู่บ้าน ทำให้สะดวกสบายต่อการสัญจร

รูปภาพที่ 17 : ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) ภายในหมู่บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6

เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังตัวอำเภอเมืองร้อยเอ็ด สามารถใช้เส้นทางได้หลายเส้นทางแต่ที่ใกล้ที่สุดระยะทางราวประมาณ 20.1 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางถนนหมายเลข 214 เชื่อมถนนปัทมานนท์ใช้เวลาเดินทางประมาณ 23 นาที ตลอดเส้นทางเป็นถนนลาดยางเส้นทาง

รูปภาพที่ 18 : เส้นทางสัญจรไปยังตัวอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ถนนเส้นทางร้อยเอ็ด-จตุรพักตรพิมาน

9. ศักยภาพของชุมชน

9.1 ด้านผู้นำ/บุคคลสำคัญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ 6 มีบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลที่สร้างชื่อเสียง ผู้นำชุมชนที่ร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชนได้ประพฤติปฏิบัติตาม ได้แก่

1) นายสอน จรรยาพงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นบุคคลตัวอย่างที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้นำด้านศาสนาที่ชาวบ้านให้การเคารพนับถือ

- 2) นายอนุโลม พรหมทอง ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ทำกิจกรรม การรวมกลุ่มจิตอาสา ที่นำพาชาวบ้านทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน
- 3) นายมงคล ไชยสัตย์ ปรารชชาวบ้าน ด้านพิธีกรรมผู้นำอาราธนาศีลอาราธนาพระปริตร ผู้นำถวายทานตลอดจนจัดแจงดูแลศาสนพิธีอื่นให้ถูกต้องเรียบร้อย ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นบุคคลตัวอย่างที่ประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี รองประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลสะอาดสมบูรณ์ที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ
- 4) นายยศ พาริหารญ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้เสนอแนะและให้คำปรึกษาผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชน
- 5) นางเกสร ภูมิเขตร์ ผู้นำด้านสุขภาพ (ประธาน อสม.) การแนะนำเผยแพร่ความรู้ การวางแผน และประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขการส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังและป้องกันโรค การช่วยเหลือและรักษาพยาบาลขั้นต้น เป็นต้น
- 6) นายสะอาด ไชยพร ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ช่วยเหลือผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติกิจการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้ใหญ่บ้าน และให้คำปรึกษาต่อผู้ใหญ่บ้านในกิจการผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านร่วมกับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านรักษาความสงบ
- 7) นายสุรสิทธิ์ พลจันทร์ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ช่วยเหลือผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติกิจการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้ใหญ่บ้าน และให้คำปรึกษาต่อผู้ใหญ่บ้านในกิจการผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้านร่วมกับผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านรักษาความสงบ
- 8) นางทองสมุทร พิมภู บุคคลตัวอย่างของชุมชน ผู้นำด้านสุขภาพการแนะนำเผยแพร่ความรู้ การวางแผน และประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขการส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังและป้องกันโรค การช่วยเหลือและรักษาพยาบาลขั้นต้น เป็นต้น

9.2 กลุ่ม/องค์กร/หน่วยงาน ในหมู่บ้าน

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ 6 มีการรวมกลุ่มกันเกิดเป็นกลุ่มอาชีพ กลุ่มองค์กร ได้แก่

- 1) กลุ่มร้านค้าชุมชน
- 2) กลุ่มออมทรัพย์
- 3) ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน (ศสมช.)

รูปภาพ 19 : ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6

รูปภาพที่ 20 : ร้านค้าชุมชน

9.3 กองทุนหมู่บ้าน

- 1) กองทุนหมู่บ้าน (เงินล้าน)
- 2) กองทุน SML
- 3) กองทุน กข.คจ.
- 4) กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์หมู่บ้าน
- 5) กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
- 6) กองทุนฌาปนกิจชมผู้สูงอายุตำบลสะอาดสมบูรณ์

10. การเมืองการปกครอง

ด้านการเมืองการปกครองบ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ที่ 6 จะปกครองในรูปแบบคณะกรรมการหมู่บ้าน มีผู้นำปกครองหมู่บ้าน ได้แก่

1) นายอนุโลม พรหมทอง	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน
2) นายสะอาด ไชยพร	ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
3) นายสุรสิทธิ์ พลาจันทร์	ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
4) นายบุญเกง ทรงสิทธิ์	ตำแหน่ง	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

บ้านสะอาดสมบูรณ์ หมู่ 6 เมื่อมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ภายในหมู่บ้านจะมีการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อขอมติที่ประชุม เป็นการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เสนอแนวคิด แนวทางปฏิบัติในหมู่บ้าน ซึ่งในหมู่บ้านจะมีการกำหนด กฎ กติกา และข้อตกลงเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์

อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

โทรศัพท์ 0-4365-1526 โทรสาร 0-4365-1526 ต่อ 14

<https://saad-somboon.go.th>

saadsomboon@Hotmail.com